

Hjernehelse

.... fordi hjernen er uerstattelig

Aud Kvalbein, daglig leder i Hjernerådet
Rehabiliteringskonferansen
13. september 2019

Ingen helse uten hjernehelse

Professor Vladimir Hachinski

Hjernen styrer livene våre

- Bevegelsene våre
- Tankene våre
- Minnene våre osv.
- Alt som definerer oss som mennesker har sitt opphav der
- Hjernen er uerstattelig
- Hjernen er deg

Mangfoldig sykdomsgruppe

Viktig at vi nå begynner å se helheten

Oppsummering om hjernesykdommer i Norge

- Svært mangfoldig sykdomsgruppe
 - fordi hjernen og nervesystemet har så mange funksjoner

- Vanskelig å avgrense hjernens sykdommer
 - fordi hjernen og nervesystemet formidler hele den psykologiske og sosiale virkelighet til resten av kroppen

Hjernen har størst sykdomsbyrde

Norske tall fra Global Burden of Disease

- DALYs er et statistisk tall som viser samlet byrde for dødelighet og sykkelighet/invaliditet ved ulike sykdomsgrupper
- DALYs gjør det mulig å sammenlikne sykdomsbyrde
- DALYs for kreftsykdommer er 16 prosent
- DALYs for muskel/skjelett-sykdommer er 12 prosent
- DALYs for hjerte/kar-sykdommer er 10 prosent
- **DALYs for hjernesykdommer er 26 prosent – samlet tall for nevrologiske (14 prosent) og psykiatriske sykdommer (12 prosent)**

Dødelighet og sykkelighet

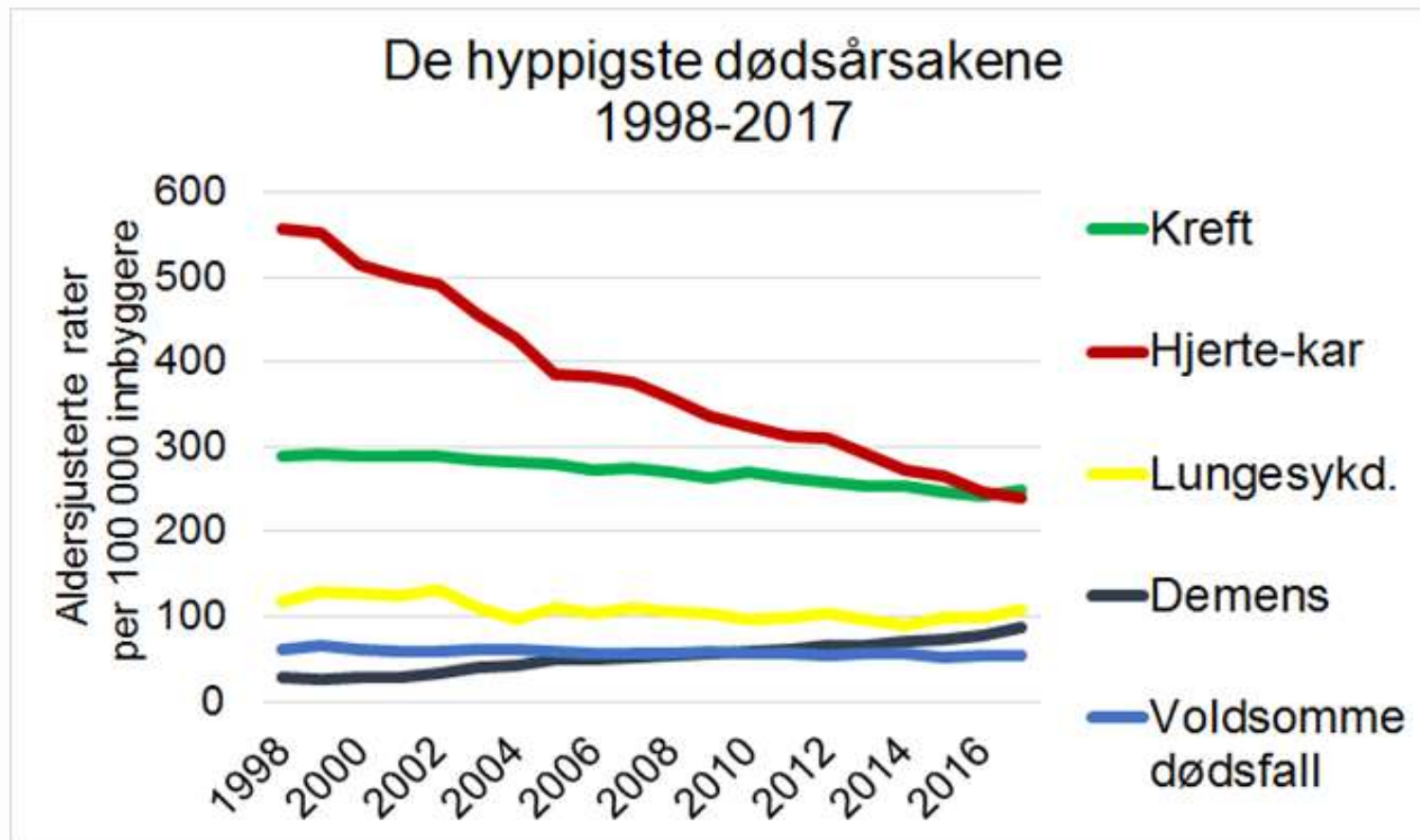
Norske 2017-tall fra Global Burden of Disease

Hjernesykdommene står for:

- **en fjerdedel** av all dødelighet i Norge
- hjernesykdom er den vanligste årsaken til nedsatt funksjonsevne og uførhet. Står for ca. **en tredjedel** av sykkelighet/ invaliditet

Noen utviklingstrekk for dødelighet

Hjerte-kar går bratt ned – demens øker

Arrangementer landet rundt, året rundt i Hjerneåret 2015:

> 60 åpne arrangementer

> 80 medie-oppslag

Hjernerådet introduserte hjernehelse

... i det europeiske hjerneåret 2015

Statssekretær Anne Grethe Erlandsen, hjernehelsestrategiens mor:
«Hjernerådet introduserte ordet hjernehelse i 2015. Nå bruker vi det.»

Alle land har nasjonale kreftplaner

Ingen hadde nasjonale hjerneplaner

- Hjernerådet startet i 2013/2014 politisk lobbying for å få en hjerneplan.
- I 2015 ba Helse- og omsorgskomiteen på Stortinget regjeringen undersøke statusen for hjernehelsen i helsetjenesten. Enstemmig komitemerknad.
- Statusrapporten kom i februar 2017. Det sto ikke bra til.
- Statsministeren lanserte at de ville lage en nasjonal hjernehelsestrategi.
- Strategien kom 12. desember 2017 og har virketid fram til 2024.

Den nasjonale hjernehelsestrategien

Fire målområder – mange delmål

1. God hjernehelse hele livet – forebygging og livskvalitet
2. Et mer brukerorientert helse- og omsorgstilbud og bedre ivaretagelse av pårørende
3. Gode forløp – fra symptom til diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering
4. God kunnskap og kvalitet gjennom forskning og innovasjon

Hjernerådet i Norge

En paraplyorganisasjon for god hjerneehelse

- Stiftet i 2007 av professorene Nils Erik Gilhus og Leif Gjerstad
- Ville fokusere på sykdommer og skader i hjernen, ryggmargen og nervesystemet
- Understreket samarbeid mellom brukere og fagpersoner. Var forut for sin tid. Dette understreker også HelseOmsorg21-strategien som kom mange år etter.
- I dag 58 medlemsorganisasjoner. Våre brukerorganisasjoner har til sammen mer enn 150 000 medlemmer. Våre fagmedlemmer er faglige organisasjoner, forskningsnettverk, kompetansemiljøer og behandlingsinstitusjoner med ca. 5000 fagfolk knyttet til seg.

Publikum – Politikere - Presse

Bred strategi for å få oppmerksomhet om hjernesaken

Hjernehelsekonferansen 24.oktober

Brukere og fagpersoner må jobbe sammen for hjerneforskningen

Hjernehelsekonferansen 2019: «Reparasjon» av hjernen

– fra laboratoriet til persontilpasset medisin for hjernepasienter

Ingen helse uten hjernehelse

Hjernehelse er folkehelse

